

[Strona Główna](#) > ... > [Twoje Prawa](#) > [Ofiary Przepęstw](#) > [Prawa Ofiar – W Poszczęólnych Państwach](#) > 1 -
Moje prawa jako ofiary przepęstwa

1 - Moje prawa jako ofiary przepęstwa

Jakie informacje uzyskam od odpowiedniego organu (np. policji, prokuratury) w okresie między popełnieniem przepęstwa a złożeniem przeze mnie zawiadomienia o tym przepęstwie?

Od momentu nawiązania pierwszego kontaktu ze służbami policji kryminalnej lub prokuraturą (Ministério Público) ofiara przepęstwa ma prawo do otrzymania informacji na temat tego:

- jakiego rodzaju wsparcie jest dostępne, na przykład pomoc medyczna, wsparcie psychologiczne, wsparcie specjalistyczne oraz – w razie potrzeby – pomoc w znalezieniu schronienia, oraz kto może tego wsparcia udzielić;
- jak i gdzie można złożyć zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przepęstwa;
- jak i na jakich warunkach ofiara może uzyskać ochronę;
- jak uzyskać pomoc i poradę prawną;
- jak i na jakich warunkach można dochodzić odszkodowania od sprawcy;
- jak i na jakich warunkach można dochodzić kompensaty od państwa w przypadku przepęstwa z użyciem przemocy lub przemocy w rodzinie;
- w jaki sposób można skorzystać z usług tłumacza ustnego i pisemnego;
- w jaki sposób można się skontaktować z organami, aby przekazać lub uzyskać informacje na temat sprawy;
- jak i na jakich warunkach ofiara może otrzymać zwrot kosztów poniesionych w związku z uczestnictwem w postępowaniu karnym.

Informacje te mogą się różnić w zależności od konkretnych potrzeb ofiary, jej sytuacji osobistej oraz rodzaju przepęstwa, a ponadto na innych etapach postępowania można uzyskać informacje dodatkowe.

Nie mieszkam w państwie UE, w którym popełniono przepęstwo (w przypadku obywateli UE i obywateli państw trzecich). Jak chronione są moje prawa?

Osoba zamieszkująca w państwie UE, która padła ofiarą przepęstwa w Portugalii i nie złożyła tam zawiadomienia o popełnieniu przepęstwa, może złożyć takie zawiadomienie w organach właściwych dla swojego państwa miejsca zamieszkania. Organy w państwie zamieszkania niezwłocznie przekazują zawiadomienie właściwym organom państwa, w którym popełniono przepęstwo.

Jeżeli ofiara przepęstwa zamieszkuje w innym państwie UE lub państwie niebędącym członkiem UE, może złożyć zeznania do wykorzystania w przyszłości, tj. zeznania, które mogą zostać wykorzystane jako dowód w postępowaniu sądowym, co pozwoli uniknąć konieczności powrotu do Portugalii. Jeżeli jednak konieczne jest ponowne przesłuchanie ofiary, a nie przebywa ona już w państwie, w którym popełniono przepęstwo, można ją przesłuchiwać przez telefon lub za pośrednictwem wideokonferencji z państwa jej miejsca zamieszkania.

Jakie informacje otrzymam, jeżeli złożę zawiadomienie o popełnieniu przepęstwa?

Oprócz informacji wskazanych powyżej, jeżeli ofiara złoży oświadczenie, że chce być informowana o wszystkich decyzjach podejmowanych w toku postępowania karnego, przysługuje jej także prawo do otrzymywania informacji

o czynnościach podjętych w wyniku zawiadomienia, np. o postanowieniu o przedstawieniu zarzutów oskarżonemu bądź o umorzeniu lub tymczasowym zawieszeniu postępowania oraz o nałożonych środkach przymusu. Ofiara ma również prawo do otrzymania informacji o dniu, godzinie i miejscu rozprawy oraz o wyroku.

Czy mam prawo skorzystać z bezpłatnego tłumaczenia pisemnego lub ustnego (na potrzeby kontaktów z policją bądź innymi organami, w trakcie śledztwa/dochodzenia lub w czasie procesu)?

Tak. Jeśli ofiara nie włada biegle językiem portugalskim, a musi wziąć udział w czynności procesowej, ma prawo do skorzystania z usług tłumacza ustnego, który zna zarówno język portugalski, jak i język, którym posługuje się ofiara, wyznaczonego przez organ odpowiedzialny za daną czynność procesową.

Ofiara nie ponosi kosztów usług tłumacza ustnego.

W jaki sposób organ zajmujący się sprawą dopilnuje, żebym zrozumiał, co się dzieje, oraz by właściwie mnie zrozumiano (jeżeli jestem dzieckiem; jeżeli jestem osobą niepełnosprawną)?

Po przekazaniu standardowego pouczenia (o prawach i obowiązkach ofiar) ofierze udziela się jasnych i zrozumiałych wyjaśnień, dostosowanych do jej cech indywidualnych (kulturowych, intelektualnych itp.), na temat jej praw i obowiązków, podkreślając na przykład możliwość zastosowania obowiązujących przepisów prawnych dotyczących wyznaczenia tłumacza ustnego, jeżeli ofiara nie włada biegle językiem portugalskim lub nie rozumie tego języka bądź jeśli ma inne potrzeby komunikacyjne z uwagi na niepełnosprawność bądź ograniczoną zdolność lub brak zdolności do czynności prawnych.

Służby udzielające wsparcia ofiarom

Kto udziela wsparcia ofiarom przestępstw?

Wsparcia ofiarom przestępstw udzielają służby policji kryminalnej i prokuratura oraz różne organizacje udzielające wsparcia ofiarom.

Czy policja skieruje mnie automatycznie do podmiotu udzielającego wsparcia ofiarom przestępstw?

Ofiara przestępstwa otrzymuje informacje o instytucjach udzielających wsparcia ofiarom, z których usług może skorzystać wedle własnego uznania.

Ofiarę przemocy w rodzinie poucza się o prawie do uzyskania pomocy od instytucji specjalizującej się w udzielaniu wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie. Po wyrażeniu przez ofiarę zgody na uzyskanie pomocy specjalistycznej od instytucji wsparcia właściwej dla miejsca zamieszkania ofiary (lub dla miejsca pracy bądź innego obszaru) służby policji kryminalnej kontaktują się z daną instytucją.

Jak chroni się moją prywatność?

Jeżeli właściwe organy uznają, że istnieje poważne zagrożenie działaniami odwetowymi lub ponowną wiktyimizacją bądź wysokie prawdopodobieństwo naruszenia prywatności ofiary, zapewniają ofierze odpowiedni poziom ochrony, szczególnie w zakresie jej bezpieczeństwa i ochrony prywatności. W tym celu dokłada się szczególnych starań, aby unikać kontaktu między ofiarą i członkami jej rodziny a podejrzanymi lub oskarżonymi we wszystkich miejscach, w których przebywają oni w toku postępowania, w szczególności w budynkach sądowych. Ofiara ma prawo do bycia wysłuchaną w nieformalnej atmosferze w miejscu, do którego nie mają wstępu osoby nieuprawnione do udziału w przesłuchaniu. Można ją przesłuchać w drodze wideokonferencji.

Czy muszę złożyć zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa przed uzyskaniem dostępu do

wsparcia dla ofiar przestępstw?

Nie. Ofiara może skorzystać z pomocy instytucji udzielającej wsparcia ofiarom bez względu na to, czy złożyła zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa.

Środki ochrony osobistej – jeśli znajduję się w niebezpieczeństwie

Jakiego rodzaju ochrona jest dostępna?

Ochronę i bezpieczeństwo ofiary zapewnia się przez nałożenie co najmniej jednego środka przymusu na oskarżonego. Środkiem przymusu jest ograniczenie wolności oskarżonego, które można nałożyć w toku postępowania karnego, jeżeli istnieje ryzyko ucieczki oskarżonego, zagrożenie możliwości przeprowadzenia i zabezpieczenia dowodów, zagrożenie dla porządku publicznego lub ryzyko dalszych zachowań przestępczych.

Można również zastosować system specjalnej ochrony świadków, w szczególności w odniesieniu do ochrony ofiary oraz członków jej rodziny, przed działaniami odwetowymi, zastraszaniem lub dalszymi zachowaniami przestępczymi, w tym czynami, które mogą zagrozić życiu, integralności cielesnej oraz dobrostanowi emocjonalnemu i psychologicznemu, a także godności ofiary podczas składania zeznań.

Kto może mi zapewnić ochronę?

Ochronę zapewniają służby policji kryminalnej, prokuratura i sąd.

Czy ktoś dokona oceny mojej sprawy, żeby sprawdzić, czy grozi mi dalsze niebezpieczeństwo ze strony sprawcy?

Oceny sprawy, w zależności od etapu postępowania, dokonują służby policji kryminalnej, prokuratura lub sąd.

Czy ktoś dokona oceny mojej sprawy, żeby sprawdzić, czy grozi mi dalsze niebezpieczeństwo ze strony systemu wymiaru sprawiedliwości (w trakcie dochodzenia/śledztwa lub w czasie procesu)?

Tak – jak wspomniano wyżej, a także uwzględniając etap postępowania – jeżeli organy uznają, że istnieje poważne ryzyko lub wysokie prawdopodobieństwo, że bezpieczeństwo i prywatność ofiary mogą być poważnie zagrożone umyślnym działaniem na szkodę ofiary, ofierze oraz członkom jej rodziny lub innym osobom bliskim zapewnia się odpowiedni poziom ochrony.

Jakie środki ochrony są dostępne dla najbardziej bezbronnych ofiar przestępstw?

- Ofiary przesłuchuje się bez zbędnej zwłoki w miejscu, w którym czują się komfortowo. Jeżeli zachodzi potrzeba ponownego przesłuchania ofiary, na jej wniosek przesłuchanie prowadzi ta sama osoba.
- Dokłada się szczególnych starań, aby uniknąć kontaktu ofiary z oskarżonym, a ponadto na przykład do celów składania zeznań wykorzystuje się odpowiednie środki techniczne, w szczególności wideokonferencję lub telekonferencję.
- Złożone zeznania wykorzystuje się ponownie w przyszłości.
- W sprawach dotyczących ofiar przemocy seksualnej, przemocy ze względu na płeć lub przemocy w rodzinie przesłuchania na wniosek ofiary prowadzi osoba tej samej płci co ofiara, chyba że prowadzi je sędzia.
- Sąd może zarządzić wyłączenie jawności rozprawy na czas przesłuchania.

Jestem małoletni – czy przysługują mi szczególne prawa?

Jeżeli ofiara jest małoletnia, uznaje się ją za szczególnie ofiarę wymagającą szczególnego traktowania bez względu na to, jakie przestępstwo przeciwko niej popełniono.

Oprócz praw, które przysługują ofiarom wymagającym szczególnego traktowania, dzieci będące ofiarami zawsze mają prawo do obecności przedstawiciela ustawowego lub, w przypadku konfliktu interesów z przedstawicielem ustawowym, do obecności adwokata. W przesłuchaniu małoletnich ofiar, które zawsze odbywa się w nieformalnej atmosferze, może im towarzyszyć także pracownik instytucji udzielającej wsparcia ofiarom lub psycholog.

W wyniku przestępstwa zmarł członek mojej rodziny – jakie prawa mi przysługują?

W przypadku śmierci prawo do odszkodowania obejmuje także osoby, które zgodnie z prawem cywilnym są uprawnione do alimentów, oraz osoby, które pozostawały z ofiarą w związku partnerskim. Może im również przysługiwać prawo do zaliczki na poczet kompensaty od państwa.

Członek mojej rodziny jest ofiarą przestępstwa – jakie prawa mi przysługują?

Ofiary i członkowie ich rodzin mają prawo do ochrony przed działaniami odwetowymi, zastraszaniem lub dalszymi zachowaniami przestępczymi przeciwko nim. Członek rodziny ofiary przestępstwa ma prawo do ochrony przed działaniami, które mogą zagrozić jego życiu, integralności cielesnej, dobrostanowi emocjonalnemu i psychologicznemu oraz godności podczas składania zeznań. Jeżeli organy uznają, że istnieje poważne zagrożenie działaniami odwetowymi lub wysokie prawdopodobieństwo, że bezpieczeństwo i prywatność ofiary mogą być poważnie zagrożone umyślnym działaniem na szkodę ofiary, ofierze oraz członkom jej rodziny lub innym osobom bliskim zapewnia się odpowiedni poziom ochrony.

Czy mogę uzyskać dostęp do mediacji? Na jakich warunkach korzysta się z mediacji? Czy w trakcie mediacji będę bezpieczny/bezpieczna?

Tak. W sprawach o wykroczenia lub przestępstwa mniejszej wagi, takie jak groźby, drobne szkody czy napaści, przepisy prawa przewidują rozstrzygnięcie sprawy w drodze mediacji między ofiarą a oskarżonym, pod warunkiem że oskarżony przyznał się do popełnienia przestępstwa.

W związku z tym na etapie postępowania przygotowawczego prokuratura może, z urzędu lub na wniosek ofiary i oskarżonego, skierować sprawę do mediacji, informując ofiarę i oskarżonego o przekazaniu sprawy oraz o tym, że skontaktuje się z nimi mediator.

Mediacja jest bezpłatna, poufna i dobrowolna, co oznacza, że ofiara uczestniczy w niej wyłącznie wówczas, gdy tego chce, i może się w każdej chwili z niej wycofać.

Jeżeli ofiara i oskarżony nie mogą dojść do porozumienia, postępowanie karne jest kontynuowane.

Gdzie mogę znaleźć przepisy, w których określono moje prawa?

Na stronie internetowej: https://www.pgdlisboa.pt/leis/lei_main.php

■ Ostatnia aktualizacja: 14/08/2025

Za wersję tej strony w języku danego kraju odpowiada właściwe państwo członkowskie. Tłumaczenie zostało wykonane przez służby Komisji Europejskiej. Jeżeli właściwy organ krajowy wprowadził jakieś zmiany w wersji oryginalnej, mogły one jeszcze nie zostać uwzględnione w tłumaczeniu. Komisja Europejska nie przyjmuje żadnej odpowiedzialności w odniesieniu do danych lub informacji, które niniejszy dokument zawiera, lub do których się odnosi. Informacje na temat przepisów dotyczących praw autorskich, które obowiązują w państwie członkowskim odpowiedzialnym za niniejszą stronę, znajdują się w informacji prawnej.